

Kraj Vysočina

MĚSÍČNÍK PRO OBČANY VYSOČINY • ROČNÍK 2 • ČÍSLO 2 • ÚNOR 2005 • NÁKLAD 215 000 VÝTISKŮ OVĚŘEN AUDITOREM

PLASTIKOV S.R.O. JIHLAVA

PLASTOVÁ OKNA • DVEŘE

• VÝROBA • MONTÁŽ • ODBORNÝ SERVIS •

ZIMNÍ SLEVA AŽ 35 %
TO JE ONO!

PĚTKOMOROVÉ PROFILY
WYMAR®

• GARÁŽOVÁ VRATA
• PARAPETY
• ŽALUZIE, ROLETY
• SÍTĚ DO OKEN

ZASKLENÍ U=1,1

SPECIALISTA NA VÝMĚNU OKEN V PANELOVÝCH DOMECH!

JIHLAVA – tel./fax: 567 311 311, mobil: 608 820 839
Mlýnská 72, 586 01 JIHLAVA, e-mail: info@plastikov.cz, www.plastikov.cz

Hroživé hospodaření nemocnic skončilo

Nemocnicím komplikují život zpožděné platby od zdravotních pojišťoven a staré závazky, zděděné po státním hospodaření

Vysočina • Tři z pěti krajských nemocnic loni hospodařily tak dobře, že vykazují mírný zisk. Ani zbývající dvě si nevedly v porovnání s uplynulými roky úplně špatně, vykázaly ztrátu asi pět milionů korun.

Nejočividněji zlepšila své hospodaření jihlavská nemocnice. I když skončila ve ztrátě 4,6 milionu, v porovnání s loňskem je to o 139 milionů korun nižší schodek. Velmi mírnou ztrátu vykazuje také nemocnice v Havlíčkově Brodě.

Situaci v hospodaření pěti krajských nemocnic komplikují tři problémy. Prvním z nich je fakt, že stát nemocnice na kraje pře-

vedl s astronomickými a každý rok rostoucími dluhy. Zadlužování se kraji Vysočina podařilo zastavit tak, jak to ukazují loňské výsledky.

Druhým problémem jsou platby pojišťoven. Ty se s penězi zpožďují a dodnes pěti krajským nemocnicím nezaplatily 112 milionů korun. Novoměstské nemocnici 20 milionů, pelhřimovské 14, třebešské šest, havlíčkovské 27 a jihlavské dokonce 45 milionů korun.

Třetí komplikací jsou staré závazky, tedy neuhrazené faktury dodavatelům, které kraj v nemocnicích také většinou zdědil po státním hospodaření. Novoměstská nemocnice na tom nejlépe, nevykazuje téměř žádné

takové závazky, pelhřimovská sedm milionů, třebešská 35, havlíčkovská 97 a jihlavská 156 milionů korun.

Je zjevné, že nebyť starých dluhů, zděděných po státu a také dluhů, které mají v nemocnicích zdravotní pojišťovny, nemocnice by hospodařily bez problémů s vyrovnanými, nebo dokonce mírně ziskovými rozpočty a mohly by si snadno dovolit lepší vybavení a tím i lepší zdravotní péči o své pacienty. „Čísla mluví jasně. Kraje se o nemocnice umí postarat a tím se také umí postarat o zdraví svých obyvatel,“ komentoval výsledky hospodaření nemocnic krajský radní pro zdravotnictví Pavel Hájek (ODS).

Personál krajských nemocnic dokázal, že vyrovnané hospodaření není nedosažitelné. Foto: Jiří Michlíček

HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK NEMOCNIC (V MILIONECH KČ)

	2001	2002	2003	2004
Havlíčkův Brod	-81,2	-29,9	-50,8	-0,5
Jihlava	-57,6	-62,7	-143,3	-4,5
Pelhřimov	0,2	0,4	0,4	0,07
Třebíč	1,0	-16,6	-6,0	0,3
Nové Město na Moravě	-23,8	-23,0	-2,3	0,1

Turisté dostali příspěvek na obnovu značení pěších tras

Vysočina • Stovky kilometrů nově označených turistických cest. To je efekt mimořádného příspěvku 190.000 korun, který Klubu českých turistů poskytli krajská radní. Klub bude značnit obnovovat ještě le-

tos. „Podle plánu, který nám předložili, chtějí kompletně opravit třetinu tras,“ řekla krajská radní pro kulturu Martina Matějková (ODS). Na Vysočině je přítom více než 3000 kilometrů značených turistických cest.

Vysočinu ovládlo rozverné masopustní veselí

Heroltice • Únor je na venkově obdobím masopustního veselí. Datum svátku určují velikonoce a jejich termín zase první jarní úplňk. Také v jihlavské měst-

ské části Heroltice mají masopustní veselice dlouhou tradici. Dvě desítky maškar navštívily stavení, zastavovaly projížďáky. Také v jihlavské měst-

ské části Heroltice mají masopustní veselice dlouhou tradici. Dvě desítky maškar navštívily stavení, zastavovaly projížďáky. Také v jihlavské měst-

Aktuálně s radním

Nedávno jsem byla na návštěvě u příbuzných v Brně. Když jsem sjela ze zasněžené Vysočiny k Ostrovačicím, přivítalo mě jarní sluníčko a suchá dálnice. Navečer už volal manžel, že z Jihlavy je téměř neprůjezdná silnice a v Třebíči hustě sněží, ať jedu honem domů – a taeta nevěřičně kroutila hlavou. Při té příležitosti jsem si vzpomněla na reportáž s majitelem restaurace ve Třebíči, kde potvrzoval, že Brňáci často volají, jestli je tam sníh a nechtějí tomu věřit, když v Brně maximálně prší.

A tehdy jsem si znovu uvědomila tu kompaktnost kraje Vysočina. Vždyť všichni radní, kteří se v pondělí sjedou na poradu v Jihlavě, ať už jsou z Havlíčkova Brodu, Žďárska, Pelhřimova, Třebíče nebo Jihlavska, vědí, co je to zima na Vysočině.

Těžko by mě asi chápali kolegové ze Znojma, Břeclavi či Hodonína, když bych zdůvodnila svůj pozdní příjezd kalamitou na silnici.

Uvědomila jsem si také tu skutečnost, že regionální rozvoj, který mám ve své kompetenci, se daleko lépe dělá v kraji, který je takto homogenní a po všech stránkách podobný – roztroušená venkovská zástavba, žádné dominantní centrum, vrchovinný charakter krajiny, velmi srovnatelné klimatické podmínky v rámci celého kraje. Nakonec i regionální rozložení zastupitelů je rovnoměrné, takže dojde k situaci, že by zastupitelé města měli šanci přehlasovat ostatní, prostě mezi sebou domluvit.

Rozvojové programy mohou být víceméně nastaveny plošně pro celé území a nejenom např. pro vinaře (i když na jedinou vinařskou trať v Kojeticích na Moravě jsme patřičně hrdí), horské oblasti nebo provozovatele lázní.

Vím, že bych prostě neměnila.

Marie Černá
náměstkyně
hejmana

Konference napomůže dalšímu rozvoji kraje

Vysočina • Historicky první regionální konferenci nazvanou Partnerství pro Vysočinu pořádá kraj Vysočina ve spolupráci s národní sítí Zdravých měst České republiky 2. a 3. března v Jupiter klubu ve Velkém Meziříčí.

Kraj zde za účasti zástupců ministerstev a nejvyšších představitelů krajské samosprávy představí projekt Partnerství pro Vysočinu, který Brusel loni přijal a finančně podpořil. Projekt iniciuje vytvoření tzv. místních partnerství, založených na

spolupráci mezi místními organizacemi – obcemi, svazky obcí, úřady práce, nestátními neziskovými organizacemi, podnikatelskými subjekty i zájmovými sdruženími v oblasti rozvoje venkova a podnikateli v zemědělství. Z práce partnerských skupin vzejdou nejen projekty vyhovující potřebám jednotlivých místních společenství, ale také konkrétní představy o budoucím rozvoji kraje. Tyto společné plány pak budou shrnuty

v Regionálním operačním programu kraje Vysočina (pokračování na straně 5)

Stane se ...

CO SE STALO S JEŽÍŠEM

Tradiční pašijová hra bude k vidění v úterý, 22. března, v 19.30 v dětském areálu na Libušíně. Na snímku člen jezurálémské veleřady a také krajské rady Jaroslav Hulák.

Aktuality

Malé firmy mohou mít od kraje peníze na svůj rozvoj.

čtěte na straně 2

Z regionu

Vysočina bude významně šetřit energii

čtěte na straně 4

Společnost

Hráz mostištské přehrady projde letos opravou.

čtěte na straně 5

Příloha

Co kraj platí. Co by platit chtěl a nemůže. Proč klesají platy ve školství.

čtěte zvláštní přílohu

Inzerce

STORMWARE SOFTWARE DEVELOPMENT

volání zdarma
800 178 278

V ceně aktualizace a podpora na rok 2005

POHODA 2005
Ekonomický systém

Nejrozšířenější informační systém
"Nejvyšší podíl na trhu informačních systémů ve firmách do 19 zaměstnanců."
Reseller Magazine 11/2004

Produkt roku 2004
"Ekonomický a účetní informační systém roku 2004 pro malé podniky a drobné podnikatele."
ERP Czech 2004

JIHLAVA: Za Prachárnou 45, 567 112 612, info@stormware.cz
PRAHA: Žitná 49, 224 941 057, praha@stwc.cz BRNO: Veverů 10, 541 242 048, brno@stwc.cz OSTRAVA: Mojmírovců 6, 596 619 939, ostrava@stwc.cz JABLONEC n/M.: Pražská 18, 483 310 989, jablonec@stwc.cz
ČESKÉ BUDEJOVICE: Rudolfůvská 12, 386 353 255, budejovice@stwc.cz www.stormware.cz

Z kraje

Dráhy vyšly postiženým vstříc

Světlá nad Sázavou • Handicapovaným lidem se na Vysočině žije zase o něco lépe. Na vlakovém nádraží ve Světlé nad Sázavou je v provozu plošina, která umožní vozíčkářům nastupovat a vystupovat z vagonů.

Na Vysočině je to už čtvrté podobné zařízení. „Nádraží ve Světlé není vybavené nástupišti pro plné využití plošiny, a tak zde vlak musí zastavit dveřmi přesně proti přechodu přes koleje, aby zde bylo možné s plo-

šinou manipulovat,“ obdivoval práci železničářů při slavnostním uvedení plošiny do provozu krajský radní pro dopravu Václav Kodet (KDU-ČSL).

Už příští rok by mělo nádraží v Havlíčkově Brodě, které je významným železničním uzlem, získat nové speciální výtahy, podchody a úpravy plošin pro postižené. Podobná zařízení, jako je to světlecké, by měla být i v Pelhřimově, Přibyslavi, Třebíči a dalších nádražích.

Senioři brzy ovládnou počítače

Vysočina • Psát texty, upravovat fotografie anebo brouzdat internetem. To se mají naučit senioři v kraji s počítači díky jednomu z programů Fondu Vysočiny. Z 28 projektů bylo vybráno 11 škol a neziskových organizací, které s pomocí 600. 000 Kč mohou nakoupit potřebné vybavení a připravit výukové programy pro starší spoluobčany. „Inspirovali jsme se úspěšným programem jihlavského magistrátu Internet pro seniory,“ říká náměstek hejtmána František Dohnal (nez, KDU-ČSL) a dodává: „Stojí za to nabídnout tuto možnost i ostatním městům a obcím.“

Obce dostanou příspěvek na vytvoření územních plánů

Vysočina • Kraj letos zaplatí bezmála šest milionů korun, kterými pomůže 66 obcím k územním plánům. Pokud by jim totiž kraj nepřispěl, některé by si územní plány vůbec nemohly dovolit pořídit. Bez nich jsou přitom zbaveny například možnosti žádat o dotace. „Jestliže má obec roční rozpočet 300.000 korun a územní plán

ji stojí 150.000, bez naší pomoci se neobejde,“ vysvětlil hejtmán Vysočiny Miloš Vystřelil (ODS).

Územní plán je dokument, který stanoví, kde se v obci například mohou stavět rodinné domky, kde jsou místem zbraveny například možnosti žádat o dotace. „Jestliže má obec roční rozpočet 300.000 korun a územní plán

Pěstounské rodiny viděly Zlatovlásku

Vondráček: Dobro se vrací všem, kdo jej dávají ■ Zejména v době krize rodiny a rodinných hodnot

Jihlava • Pěstounské rodiny z Vysočiny se sešly v Horácském divadle Jihlava na slavnostním představení pohádky Zlatovláska. Setkání pořádal krajský odbor sociálních věcí a zdravotnictví.

Téměř všechny ústavy sociální péče a dvaatřicet pěstounských rodin z celého kraje se letos potkalo poprvé. „Jiřík z pohádky Zlatovláska konal dobro, které se mu vrátilo. Vrátil se také určitě všem, co dávají lásku zdravým i handicapovaným dětem. Zejména v době, kdy se v tak velké míře setkáváme s krizí rodiny a rodinných hodnot,“ řekl před představením krajský radní pro sociální věci Jiří Vondráček (KDU-ČSL).

Setkání pěstounských rodin nejsou na Vysočině nijak výjimečná. Před Vánoci měli například pěstouni s dětmi společně plavání v aquaparku a mezi neúspěšnější akce patřilo letní setkání v dětském táboře Kalich. Letos připravuje odbor sociálních věcí

Vedoucí odboru zdravotnictví a sociálních věcí Věra Švarcová a radní Jiří Vondráček divadelní představení zahájili. Foto: Luboš Pavlíček

letní tábor, na který se mohou děti ve věku od šesti do 13 let těšit na přelomu června a července. „Sna-

žíme se tím přihlásit k odpovědnosti za pěstounskou péči, která nám náleží, a nejen to, přispíváme ke kamarádství a přátelství mezi dětmi a jejich pěstouny – rodiči,“ vysvětlil Jiří Vondráček.

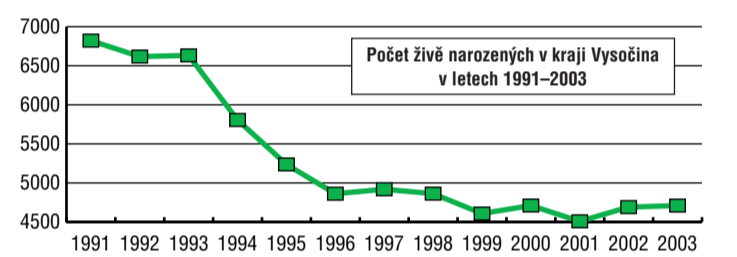
Region pohledem statistiků

Děti: poslední roky mírný nárůst

Kraj Vysočina se v minulosti dlouhodobě vyznačoval vysokým přirozeným přírůstkem obyvatelstva. Ten v období po 2. světové válce bohatě nahrazoval úbytek obyvatelstva způsobený stěhováním, takže mezi prvním poválečným sčítáním v roce 1950 a rokem 1991 počet obyvatel v kraji Vysočina vzrostl téměř o 60 tisíc.

Současný nepříznivý demografický vývoj v České republice se promítl i do území kraje, a tak v roce 1995 kraj Vysočina poprvé zaznamenal ztrátu obyvatelstva způsobený přirozenou ces-

tu. V letech 1996 – 2002 činil v kraji přirozený úbytek obyvatelstva (rozdíl počtu živě narozených a zemřelých) více než 3900 osob, tedy asi 550 ročně (v roce 2002 to bylo –463 osob). V relativním vyjádření je to však méně než republikový úhrn: přirozený úbytek obyvatelstva v kraji Vysočina činil v uvedeném období průměrně ročně 1,1 procenta, zatímco v celé ČR 1,8 procenta. Grafy ukazují jednu z příčin: počty narozených dětí od roku 1991 klesají, jen v posledních dvou letech lze vysledovat mírný vzestupný trend.

Nezaměstnanost se na začátku roku o půl procenta zvýšila

Vysočina • V lednu přibýlo na úřadech práce Vysočiny více než 1200 uchazečů o práci, míra nezaměstnanosti se tak o půl procentní-

ho bodu zvýšila na 9,4 procenta. V kraji dnes hledá zaměstnání téměř 26.000 lidí, více než třetina tohoto počtu připadá na Třebíčsko.

Rozhovor měsíce

Váňa: Předvídat změny klimatu je ošidné

V západním cípu kraje Vysočina, u Košetice na Pelhřimovsku, je nenápadná hydrometeorologická stanice. Musíte se snažit, abyste ji vůbec našli. Zapadák? Kdepak. Moderní pracoviště sledující řadu důležitých údajů o čistotě vzduchu i půdy a také o tolik obávaném oteplování planety. Hovoříme s vedoucím pracoviště Milanem Váňou.

„Hlavní prací této stanice není klasická meteorologie, ale zabezpečování účasti České republiky na mezinárodních programech

sledování kvality ovzduší. Naše země podepsala konvenci o přenosu škodlivin mezi evropskými státy, a tak má povinnost provozovat takovou stanici. Jsme součástí mezinárodních pozorovacích sítí, které zachycují změny ve složení atmosféry v regionálním i světovém měřítku.“

Není to divné, měřit znečištění právě u nás v kraji, kde máme ovzduší čisté?

„Naopak, je to nutné. Stanice pro měření dlouhodobých trendů v pohybu a výskytu škodlivin musí stát v oblasti, která je relativně čistá, kde nejsou žádné přímé zdroje znečištění. Nemělo by smysl měřit znečištění někde pod komínem.“

Z našeho kraje odchází data do důležitých a prestižních mezinárodních programů. Popište nám je stručně.

„Jsou to tři programy. V programu EMEP pomáháme mapovat, jak různé škodliviny přecházejí hranice. Následuje GAW – globální sledování atmosféry – celosvětový program řízený světovou meteorologickou organizací. Tam sbíráme data, ze kterých se pak skládají informace o vlivu lidské činnosti na globální oteplování planety. Třetí je integrovaný monitoring. Tam sledujeme, jak se škodliviny přesunují mezi jednotlivými složkami přírodního prostředí, tedy mezi ovzduším, srážkami, půdou či povrchovou vodou.“

V jednom z programů jste zmínil globální oteplování, to je hodně diskutovaná věc. Pozorujete jeho projevy i v našem kraji?

„I u nás jsou jednoznačné signály, že dochází k oteplování. V posledních dejme tomu 16 až 20 letech je tu jasně pozorovatelný nárůst průměrné teploty. U nás to dělá v období od roku 1988 až po současnost téměř jeden stupeň.“

Jeden stupeň? Nad tím je třeba se pozastavovat?

„Rozhodně. Jeden stupeň je v tomto ohledu velice mnoho a pokud by tento nárůst pokračoval, mělo by to velice dramatické důsledky. Obecně přijatou teorií je, že velice významný podíl na tom oteplování má činnost člověka. Vědci se ale liší v názoru, jak se situace v budoucnosti vyvine. Existuje mnoho scénářů včetně velice katastrofických.“

Jak by se to mohlo projevit u nás, v našem kraji?

U nás by ty přímé dopady zřejmě neby-

ly tak katastrofické. Opět existují odhady, že by u nás mohlo být sušší a teplejší klima srovnatelné s dnešním jižním Maďarskem. Dělalí jsme tu dokonce rozbor, ze kterého vyplynulo, že by se i v našem kraji mohlo dařit teplo milnějším druhům rostlin.

Velice dobře nám vyšly třeba meruňky. Skutečné změny a jejich tempo je ale velice ošidné předvídat. Naši generace se to zřejmě ještě výrazně nedotkne.“

Strach z budoucnosti tedy není na místě?

„Co by nás mělo znepokojovat už v těchto letech, je vyšší přítomnost extrémů v počasí. Došlo k rozkolísání počasí. Asi musíme očekávat častější

extrémy, na jedné straně sucho, na druhé povodně, bouře a podobné jevy. Lidé se tím každopádně musí intenzivně zabývat a i měření z naší stanice mohou přispět k mapování a řešení situace.“

Vedoucí observatoře ČHMÚ Košetice Milan Váňa u měřících přístrojů. Foto: archiv Deníků Bohemia

Charakteristiky posledních let

2000 – nejteplejší rok v historii měření (celoroční průměr 8,9 °C)

2002 – katastrofální povodně, nejvlhčí rok, nejvíce srážek (roční úhrn 776,9 mm – průměr let 1983–2004 je přitom 627,5 mm)

2003 – nejteplejší léto, největší sucho (průměrná teplota červen-srpen 19,2°C)

2004 – „normální“ rok, 7,4°C průměrná teplota (+0,3°C nad dlouhodobý třicetiletý průměr let 1961–1990), roční úhrn srážek 636 mm

zdroj: stanice ČHMÚ Košetice

Exponát měsíce

Kroj z Muzea Vysočiny Třebíč

V roce 1998 daroval Zdeněk Novák do sbírek Muzea Vysočiny Třebíč kroj po své mamince Františce. Paní Nováková se narodila v roce 1902 a bydlela v Petruvkách. Podle jejího syna si kroj sama vyšívala.

Exponát měsíce je k vidění ve vestibulu krajského úřadu v Jihlavě. Foto: Luboš Pavlíček

Sukně je šitá z růžovofialového atlasu s pruhem vínového sametu našitého 16 cm od dolního okraje. Košílka je z bílého plátna, u krku našášená, široké rukávy nad lokty stažené s jednoduše vyšíváním okrajem. Barchetový červenofialový živůtek se šněrováním je zdoben výšivkou s květinovými motivy. Kroj je doplněn bílou plátěnou zástěrou v délce sukně s bílou výšivkou s kombinací tylu na okraji a v dolní části látky. Tato bílá výšivka je ozdobou i na půlce (šátku), jež se oblékala přes ramena. Součástí daru byl i bílý plátěný vyšívávací čepec s hedvábnou dvojitou stuhou s barevnou výšivkou.

Lidovému kroji na západní Moravě, na moravském Horácku, nevěnovali sběratelé a etnografové minulých století takovou pozornost jako v ostatních oblastech Moravy, zejména v těch, kde si lidový kroj udržel kontinuitu jako každodenní, nebo alespoň slavnostní oděv. Rozptýlené zprávy o kroji se objevují v 15. století, ale ani v 17. století neexistoval regionálně specifický horácký kroj. Do poloviny 19. století nebyl nějaký zvláštní regionální

kroj, nosil se selský oděv, nebyl omezený na určitou oblast a podléhal měnivé módě. Tento názor potvrzuje zastoupení Horácka na Národopisné výstavě v Praze v roce 1895, kde pouze Velkomeziříčsko vystavilo tři figuríny v kroji z počátku 19. století.

Existující prameny dosud neumožňují stanovit přesnější hranice typů a popisu horáckých krojů, a proto jsou každé vyobrazení nebo oděvní součástka cenné.

Muzeum Vysočiny Třebíč proto uvítá informaci pamětníků o další podobě horáckých krojů.

Hejtman: Situace na dálnici je zlá

Následky nehod mohou zmírnit kamery, dobré spojení záchranářů a trvalé značení objížděk

Vysočina • Kamery, informační systém, trvalé i mobilní značení objížděk a zlepšení spolupráce mezi policií, hasiči a záchranou službou. To jsou opatření, která by mohla alespoň zčásti řešit nebezpečné situace na dálnici D1. Vyplývá to z prvního letošního jednání bezpečnostní rady kraje Vysočina.

„Statistiky ukazují, že se stoupajícím provozem roste na dálnici také počet nehod. Situace je zde velmi vážná,“ zdůvodnil téma jednání hejtman Vysočiny Miloš Vystrčil (ODS). Bezpečnostní radě, která měla navrhnout konkrétní řešení, předcházela řada schůzek se záchranáři, policisty i středisky správy a údržby dálnic. Potvrdilo se například, že největším problémem jsou kolony, které při nehodách a kalamitách vznikají a kvůli kterým mají záchranáři znemožněný rychlý průjezd dálnic. Neukáznění řidiči nenechávají volný pruh, který bývá psaným i nepsaným pravidlem v sousedních zemích.

Nehody na dálnici má zčásti na svědomí i zvýšený počet kamionů. Foto: Luboš Pavlíček

Kraj a integrovaný záchraný systém teď zpracovávají pořadí úkolů, které mají pomoci snížit tragické následky nehod na dálnici. „Rada problémů se týká ce-

lé dálnice, a proto o nich chceme mluvit i s vládou a příslušnými ministerstvy tak, abychom našli společná řešení,“ dodal hejtman Vystrčil. V čele bezpečnostní rady

si vyměnil místo bývalý hejtman František Dohnal (nez., KDU-ČSL) právě s Milošem Vystrčillem. Místopředsedou bezpečnostní rady zůstává Pavel Maslák.

Radní debatovali se starosty

Třešť • Práce krajského zastupitelstva a úřadu, možnosti, jak získat pro obec peníze, nové informace o samosprávách na Vysočině. To byla témata novoročního setkání krajských radních se starosty měst a obcí v Třešti na Jihlavsku.

Náměstek hejtmana pro ekonomiku a informatiku František Dohnal (nez., KDU-ČSL) představil schválený rozpočet a novou ortofotomapu kraje, která může být pomůckou například při tvorbě územních plánů. Radní pro školství a kulturu Martina Matějková (ODS) informovala o pravidlech přidělování dotací na opravy kulturních památek a krajských grantových programech. Vysvětlila také problematiku financování mezd ve školství, kdy učitelům sice ministerstvo zvyšuje tarify, zároveň jim ale stát neumožňuje zvýšit nadnárokové složky mzdy, a platy tedy nerostou. Připomněla, že na Vysočině je na počet žáků nejvíce učitelů.

Radní pro dopravu a lesní hospodářství Václav Kodet (KDU-ČSL) svůj příspěvek věnoval mimo jiné jízdám řádům. „Kraj má bohužel v této oblasti velmi ome-

Krajští radní přišli na setkání se starosty všichni. Foto: Luboš Pavlíček

zené kompetence, například na jízdny řády rychlíků nemáme vliv žádný. Snažíme se ale každý podnět řešit, třeba tím, že jej předáváme Českým drahám či ministerstvu dopravy,“ řekl Kodet. Radní pro oblast vodního hospodářství a zemědělství Ivo Rohovský (ODS) starostům přiblížil dotace na výstavbu čistíren odpadních vod a kanalizací, které mají pomoci splnit požadavek Evropské unie na stoprocentní čištění odpadních vod v obcích nad 2000 ekvivalentních obyvatel do roku 2010.

Náměstkyně hejtmana pro regi-

onální rozvoj Marie Černá (SNK) mluvila o dotacích z Programu obnovy venkova, které kraj od loňska přiděluje, a o třetím kole výzvy na podávání projektů do evropského Společného regionálního operačního programu. Ten bude opět podporovat v obcích turistickou infrastrukturu. Radní pro životní prostředí a zdravotnictví Pavel Hájek (ODS) informoval o problémech ve zdravotnictví, které vznikají nesouladem a pozdními platbami zdravotních pojišťoven.

(pokračování na straně 4)

Jak to vidím já

Názor krajského zastupitele Milana Šmída (ODS) na péči kraje o rozvoj sportu.

Krajská samospráva na začátku svého prvního volebního období hledala formy a prostředky, jak rozvoji sportu pomoci. Za velmi dobrý a potřebný nápad považují anketu Sportovec kraje Vysočina, a to především z důvodu identifikace sportovců, ale i fanoušků s krajem. Tři úspěšné ročníky s velkým zájmem veřejnosti o tom svědčí. Zřízením Fondu Vysočiny pak vznikly i další nástroje pomoci sportu formou grantových programů zaměřených na sportovní aktivity, údržbu a výstavbu sportovišť a volnočasové aktivity. Zkušenosti ukazují na velký zájem subjektů. Stanovení pravidel pro poskytnutí finančních prostředků na investice do sportu v zastupitelstvu kraje pak dalo zelenou výstavbě umělého trávníku a umělé atletické dráhy. Obě investice byly umístěny v Jihlavě, ale věřím, že i ostatní města budou přicházet s projekty, které zastupitelstvo kraje bude moci v souladu se zásadami podpořit. Přímá podpora významných sportovních akcí výrazně nadregionálního charakteru radou kraje a také podpora výchovy talentované fotbalové mládeže v FC Vysočina Jihlava na základě jednotného stanoviska a žádosti fotbalových klubů jsou dalším důkazem toho, že krajská samospráva se chce podílet na zkvalitňování sportovní nabídky a i na zkvalitňování sportovního prostředí.

Zastupitelstvo kraje schválením finančního rámce Fondu Vysočiny pro rok 2005 dalo příležitost sportovním subjektům vyčerpat 11 milionů korun na základě grantových programů a já jsem přesvědčen, že to nejsou finanční prostředky pro sport v roce 2005 poslední.

Hranice s jižní Moravou vede středem silnic a mostu

Vysočina • Nová hranice Jižní Moravy a Vysočiny vede středem dvou silnic. Přináší to komplikace zejména v oblasti určení zimní údržby a v majetkovém vypořádání. „Jako nejčistší majetkové řešení hraničních problémů vidím společnou dohodu krajů a dotčených obcí na změně jejich katastrálních území,“ řekl po návštěvě hraničních obcí hejtman Vysočiny Miloš Vystrčil (ODS) a dodal: „Největší zajímavostí na nově vzniklých hranicích je most na silnici Nedvědice - Ujčov, který každou polovinou leží na území jiného kraje.“ Starostové Olší a Sejkru, kterých se tento problém týká, v této souvislosti uvedli, že jednání v obecních zastupitelstvech o možných změnách katastrálních území obcí musí předcházet dohoda Jihomoravského kraje a kraje Vysočina. Hejtman při své návštěvě nových hraničních obcí také se starosty diskutoval o dopravní obslužnosti a špatném stavu silnic mezi obcemi. To podle nich umocňuje vysokou míru nezaměstnanosti, protože občané mají ztíženou cestu za prací do větších center. Na snímku si hejtman Miloš Vystrčil prohlíží nové hranice. Foto: archiv kraje

Venkov získá rychlý internet

Vysočina • Nové širokopásmové sítě v malých obcích a tedy dostupnější rychlý internet pro venkov. To je třetí kolo krajského grantového programu Metropolitní sítě. Kraj tentokrát podporuje projekty z obcí do 1500 obyvatel až polovinou jejich ceny, nejvýše však 150.000 korunami. Šlo se o 24 řádných žádostí s celkovým finančním požadavkem více než tři milionů korun.

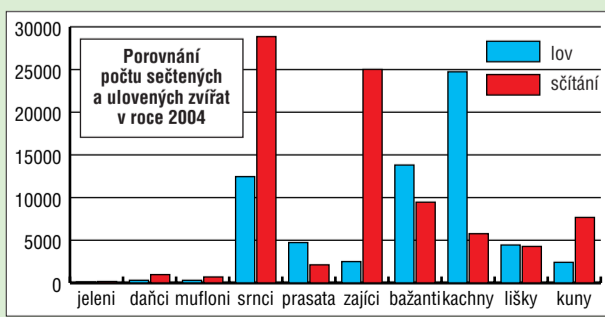
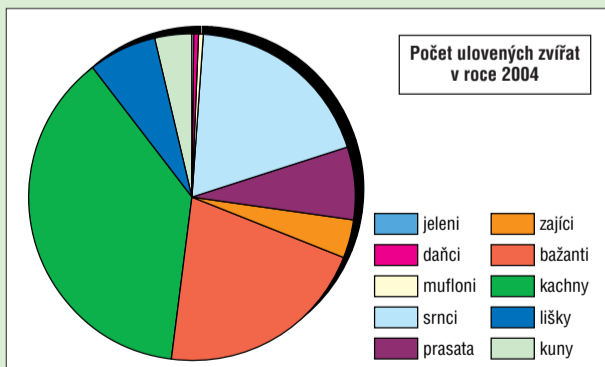
Na grant ale zastupitelstvo schválilo 2.200.000 korun. Řídící výbor programu tak podpořil 19 projektů částkou 2.113.458 korun. „Došlé žádosti svědčily o značném zájmu o tento program i mezi malými obcemi v kraji, úroveň mnoha žádostí byla vysoká jak po formální, tak i obsahové stránce,“ pochvalovala si Martina Rojková z krajského odboru informatiky.

Představujeme kraj a krajský úřad

Myslivci na Vysočině opět sčítali zvěř

Vysočina • Myslivci na Vysočině v únoru sčítali zvěř. To podle zákona musí, stát jim totiž ukládá každý rok vypracovat plán mysliveckého hospodářství a pro ten je zjištění počtů zvěře nejdůležitějším podkladem. Výsledky sčítání loňského roku a počty skutečně ulovených zvířat ukazují, že v našem kraji se nejčastěji cílí nimrodů stávají divoká kachna, srnec a bažant.

	lov	sčítání
jeleni	119	169
daňci	312	977
mufloni	309	699
srnci	12 457	28 857
prasata	4 734	2 121
zajáci	2 503	25 020
bažanti	13 812	9 462
kachny	24 738	5 769
lišky	4 445	4 279
kuny	2 415	7 676

Hejtman ocenil cukráře

Jihlava • Zlatou medaili a hodinky s věnováním předal hejtman Vysočiny Miloš Vystrčil cukráři Donu Valčevskému, který loni na konci září v Bystřici nad Pernštejnem zachránil život malému děvčátku.

Nejvyšší vyznamenání Společnosti cukrářů České republiky, Rád svatého Ambrože, předal také za celoživotní práci sedmdesátiletému předsedovi Společnosti cukrářů Vysočiny Janu Hruškovi. Ten krajskou organizaci společnosti po pádu totalitního režimu obnovil a vede ji zde dodnes.

Vyznamenaný bystřický cukrář Done Valčevský říká, že při záchraně lidského života není čas na rozmýšlení. Vyproštění holčičky ze studny trvalo velmi krátce. „Asi sedm minut. Chci ale říci, že ocenění si zasloužil hlavně maminka, která se do studny nevrhla bezhlavě, ale přidržela se

roubení, dcerku zachytila nohou a tím získala čas pro pomoc. Tedy pro mne,“ vzpomíná na zářijový den Valčevský. Prezident Společnosti cukrářů Drahošlav Hvězda ale přes skromnost svého kolegy nešetřil chválou: „Done Valčevský v sobě spojil nesmírnou pracovitost, etiku, morálku a statečnost do obrazu pravého českého živnostníka.“

Hejtman Miloš Vystrčil řekl, že je na cukráře z Vysočiny pyšný: „Máme nejlepší cukráře, nejlepší záchranáře, zkrátka, můžeme být v mnoha oborech lidského snažení příkladem ostatním krajům.“ Rád svatého Ambrože totiž společností dosud udělilo pouze třikrát, z toho dva dostali cukráři z Vysočiny. Na snímku hejtman Miloš Vystrčil obdivuje insignie prezidenta společnosti cukrářů Drahošlava Hvězdy.

Foto: Luboš Pavlíček

Stavby se opět utkají v prestižním klání

Vysočina • Také letos se stavebníci utkají v prestižní soutěži přehlídky Stavba Vysočiny. Organizuje ji Stavební sdružení Vysočina společně s krajem Vysočina, Svazem podnikatelů ve stavebnictví a Českou komorou autorizovaných inženýrů a technických činných ve výstavbě.

Letos budou mezi sebou stavby soutěžit v kategoriích A1 – Stavby občanské vybavenosti, A2 – Stavby určené k bydlení, B1 – Stavby dopravní a inženýrské, B2 – Stavby pro průmysl a zemědělství, a C1 – Zajímavý architektonický, konstrukční nebo stavební detail.

Do soutěže může svoji novostavbu nebo rekonstrukci přihlásit kdokoliv z účastníků výstavby, tedy investitor, architekt, projektant nebo zhotovitel stavby, všichni bez omezení sídla subjektu. Nejdůležitější podmínka ale říká, že

stavba musí stát na katastrálním území Vysočiny a musí být dána do provozu v období od 1. ledna 2002 do 31. prosince 2004.

Přihlášené stavby bude hodnotit odborná komise z řad výpisovatelů soutěže. Organizátoři soutěže také už tradičně vyhlásili hlasovací anketu pro laickou veřejnost, s titulem pro vítěze. Cena veřejnost – Stavba Vysočiny 2004. Záměrci najdou další informace na www.stavbavysocin.cz/soutez2004.

Loni se prestižními stavbami Vysočiny pro rok 2003 staly rekonstrukce radnice v Novém Městě na Moravě a úprava pitné vody Hosov v Jihlavě. Titul Stavební detail – Stavby Vysočiny 2003 získaly sluneční hodiny v Třešti a veřejnost si vybrala centrum pro les, zahradu a volný čas Johanka v Kamenici nad Lipou.

Vítězná stavba v kategorii detail – sluneční hodiny v Třešti. Foto: Luboš Pavlíček

Vysočina bude šetřit energii

Vysočina • Pokud v budoucnu dojde k náhlému výpadku energií, nemělo by to ohrozit strategická místa na Vysočině. Umožní to opatření, která vyplývají z dokončené krajské energetické koncepce.

Odborníci na energetiku ve spolupráci se zainteresovanými institucemi z kraje pracovali zhruba rok a výsledkem jejich práce jsou zejména návrhy úspor energií i programů, které by k tomu měly přispět, rozbor možností využívání obnovitelných zdrojů – sluneční

a větrné energie i biomasy, a to zejména v souvislosti se skutečností, že světové zásoby neobnovitelných zdrojů energií v podobě uhlí, ropy a zemního plynu se nezvratně ztenčují. Koncepce také předpokládá podrobné zpracování krizového plánu, který bude řešit případné výpadky energií, jež mohou ohrozit chod strategických zařízení.

„Čeká nás teď další část práce, a to zejména konkretizace způsobů, jak všechna doporučení z této koncepce uvést do života, na-

příklad za pomoci informačních kampaní, systémů finančních podpor, propagace mezi občany, obcemi i podnikateli,“ říká náměstkyně hejtmána pro regionální rozvoj Marie Černá (SNK). Krajská energetická koncepce stanoví i postup, jak dosáhnout vyššího podílu energií z obnovitelných zdrojů a také úspor při jejich využití. „Evropská unie požaduje, aby se do roku 2010 zvýšil podíl elektřiny z obnovitelných zdrojů na 21 procent. Dnes je to v České republice něco přes čtyři procenta,“ dodala Černá.

V Brodě bude středisko pro ženy, které hledají práci

Havlíčkův Brod • Poradenské centrum pro ženy znevýhodněné na trhu práce vzniká v Havlíčkově Brodě v rámci projektu evropské unie Equal. Čtyři desítky žen už prošly kurzem, kde se naučily správným postupům při hledání práce.

Změna vzdělání pomůže nezaměstnaným najít práci

Vysočina • Krajská rada pro rozvoj lidských zdrojů by měla kromě vzdělávání řešit například také nezaměstnanost a strukturální problémy mikroregionů. Řekla to její nová předsedkyně, radní Martina Matějková (ODS). „Je nutné nacházet taková opatření, která povedou k rozvoji podmínek lidského potenciálu. Jako příklad je možné uvést potřebu celoživotního učení. V rozvinutých zemích je běžné, že zaměstnanec změní i několikrát svoji kvalifikaci, zatímco u nás je to jev spíše výjimečný. Jsme teprve na začátku,

hledáme cestu spolupráce v Radou vlády ČR pro rozvoj lidských zdrojů a připravujeme návrhy konkrétních opatření, která budou v kompetenci kraje,“ vysvětlila Matějková.

Rada pro rozvoj lidských zdrojů sdružuje zástupce kraje, úřadů práce, hospodářské a agrární komory, zaměstnavatelských a odborových svazů, nestátních organizací a statistického úřadu. Je to jediný orgán, ve kterém se tyto zástupci scházejí a mají možnost výměny informací a komunikace.

Neziskovky se dohodly na plánu

Vysočina • Nestátní neziskové organizace jsou rovnoprávným poskytovatelem veřejných služeb a potřebují finanční stabilitu. Při veřejném projednání analýzy potřeb nestátních neziskových organizací Vysočiny to řekl krajský radní pro sociální oblast a neziskový sektor Jiří Vondráček (KDU-ČSL).

Neziskovky se v analýze shodly na společných prioritách, které by mohly pomoci v jejich další práci. Ty spočívají ve vzdělávání vedení neziskových organizací, zvládnutí vícezdrojového finan-

cování, nebo například ve zvýšení podílu neziskovek na rozvoji lidských zdrojů. Analýzu pak neziskovky předložily radě kraje, která jí vzala na vědomí a doporučila odboru regionálního rozvoje, aby i nadále ve spolupráci s těmito organizacemi a ostatními pracovníky kraje, kteří se na krajském úřadě problematikou nestátního neziskového sektoru zabývají, pokračoval v těchto aktivitách až k vypracování strategického plánu rozvoje. Analýza potřeb neziskových organizací je na adrese www.neziskovka.cz.

Životní prostředí si žádá pomoc

Vysočina • Ne obecné fráze, ale konkrétní pomoc s konkrétními problémy. Taková byla návštěva náměstka ministra životního prostředí Tomáše Novotného na Vysočině. Vysočina sice patří k ekologicky nejčistším oblastem republiky, přesto jí v této oblasti tíží několik problémů.

Česká republika se do roku 2010 zavázala vyřešit čištění odpadních vod. Na Vysočině jde o stavby a opravy čistíček a kanalizací v 42 obcích nákladem zhruba tří miliard korun. Asi dvě třetiny jsou splnitelné, na zbylou třeti-

nu je nutné získat evropské a státní dotace. „Náměstek souhlasil s tím, že se oba typy dotací musí spojit tak, aby zaplatily asi 80 procent nákladů,“ řekl krajský radní pro vodní hospodářství Ivo Rohovský (ODS) a dodal, že se navíc obce musí spojit do skupinových projektů, proto kraj svolal jednání starostů, právě za účasti náměstka Novotného. Kraj také žádal o podporu při žádosti o dotaci na odstranění skládky v Novém Rychnově, která ohrožuje spodní vody. „Pan náměstek podporu přislíbil,“ doplnil Rohovský.

Inzerce

Kraj Vysočina

Zastupitelstvo kraje Vysočina na svém zasedání dne 15. 02. 2004 vyhlásilo pět nových grantových programů z Fondu Vysočiny na podporu projektů z oblasti zásobování pitnou vodou a odvádění a čištění odpadních vod, na podporu volnočasových aktivit, na podporu sběru a třídění odpadu a na podporu zvýšení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích. Níže je uveden výčet vyhlášených grantových programů a kontakt na odbory krajského úřadu, v jejichž gesci budou programy realizovány:

Čistá voda 2005 – 5.000.000 Kč – program na podporu projektů v oblasti zásobování pitnou vodou a odvádění a čištění odpadních vod (odbor lesního a vodního hospodářství a zemědělství, Ing. Radek Zvolánek, tel.: 564 602 363, zvolanek.r@kr-vysocina.cz, Ing. Martin Drápela, tel.: 564 602 207, drapela.m@kr-vysocina.cz)
Uzávěrka: 30. 04. 2005

Sportoviště 2005 – 3.000.000 Kč – program na podporu výstavby a údržby sportovních a tělovýchovných zařízení na území kraje Vysočina (odbor školství, mládeže a sportu, Ing. Vilibald Prokop, tel.: 564 602 840, prokop.v@kr-vysocina.cz)
Uzávěrka: 31. 03. 2005

Tábory 2005 – 1.000.000 Kč – program na podporu obnovy vybavení letních táborů (odbor školství, mládeže a sportu, Bc. Jan Burda, tel.: 564 602 843, burda.j@kr-vysocina.cz)
Uzávěrka: 31. 03. 2005

Systém sběru a třídění odpadu 2005 – 4.500.000 Kč – program na podporu tvorby uceleného systému sběru a třídění komunálního odpadu (odbor životního prostředí, Ing. Eva Navrátilová, tel.: 564 602 522, navratilova.e@kr-vysocina.cz)
Uzávěrka: 31. 03. 2005

Bezpečná silnice 2005 – 1.725.000 Kč – program na podporu akcí a opatření přispívajících ke zvýšení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích (odbor dopravy a silničního hospodářství, Ing. Miroslav Olšan, tel.: 564 602 412, olsan.m@kr-vysocina.cz)
Uzávěrka: 25. 03. 2005

Výzvy k předkládání projektů a veškeré informace ke grantovým programům včetně formuláře žádosti najdete na internetových stránkách kraje Vysočina www.kr-vysocina.cz nebo na www.fondvysocin.cz.

Radní debatovali se starosty

Podobná setkání kraj organizuje každý rok, je prý dobré si spolu občas promluvit tváří v tvář

(pokračování ze strany 3)

Radní pro sociální věci a neziskové organizace Jiří Vondráček (KDU-ČSL) starostům vysvětloval novinky ve své oblasti a seznámil je s tématy připravovaného únorového semináře. Jaroslav Hulák (KDU-ČSL), radní pro územní plánování a grantovou politiku, informoval o přípravách krajského územního plánu a pokračujících přípravách letošních grantů Fondu Vysočiny. Aktuality z oblasti státní správy, zejména reformy živnostenských úřadů, přiblížila ředitelka krajského úřadu Simeona Zikmundová.

Setkání rady se starosty je už tradiční, krajskému úřadu pomáhá zejména udržet osobní vazby s obcemi tak, aby bylo možné veškeré problémy řešit rychle a operativně. „Je vždycky jednodušší, když starosta ví, komu může zavolat o radu či pomoc, než aby případné komplikace kvůli neznalosti narůstaly a zůstávaly neřešené,“ vysvětlil hejtman Miloš Vystrčil (ODS).

O setkání s představiteli kraje bývá mezi starosty zájem. Foto: Luboš Pavlíček

Hráz mostišťské přehrady čeká první oprava

V těchto dnech správa nádrže upouští vodu, aby odborníci mohli zpevnit sypanou hráz ■ Jde o první zásah po dlouhých 45 letech provozu přehrady

Mostiště • Hráz mostišťské přehrady čeká první větší oprava po 45 letech provozu. Odborná firma ještě letos zpevní jílové jádro hráze.

Kvůli plánované opravě právě teď probíhá snižování vodní hladiny v nádrži. Ta je nyní asi 10 metrů pod obvyklou úrovní, má ještě o další čtyři metry klesnout. Odborníci zpracovávají projekt opravy tak, aby tato mohla být provedena ještě během letošního roku.

Oprava a s ní spojené upuštění nádrže by neměly přinést větší problémy. Komplikace mohou nastat v případě, že v létě bude extrémní sucho. Přehrada je totiž zdrojem pro výrobu pitné vody v úpravě vody v Mostištích.

O vybudování přehrady v Mostištích se jednalo již počátkem tohoto století (1904-9) v různých variantách. Jednání se různě protahovala a byla ovlivněna i světovými válkami. V roce 1950 byl přijat projekt větší nádrže s vybudováním hráze, umístěné těsně nad bývalým Svobodovým mlýnem nad obcí Mostiště. Stavba začala v roce 1957, trvala čtyři roky a nádrž byla napuštěna v ro-

ce 1961. Stavba byla první sypanou hrází tak velkých rozměrů u nás (333.000 krychlových metrů sypaného materiálu a dalších desítek tun betonu). Vznikla tak hráz 340 metrů dlouhá, 32 metrů vysoká, schopná zadržet 11.937.000 krychlových metrů vody. Přehradní jezero je dlouhé 5385 metrů o rozloze 93 hektarů. K přehradě byla v roce 1961 vybudována úpravna vody, uvedená do provozu byla v roce 1964. Přístavbou úpravní byla její kapacita v roce 1994 zvýšena. Dnes přehrada zásobuje pitnou vodou Velké Meziříčí, Velkou Bítou, Třebíč a mnoho dalších obcí. Význam vodní nádrže vynikl po vybudování vodovodního přívaděče Mostiště - Žďár o délce 24 kilometrů, kterým byly propojeny vodohospodářské soustavy Vír a Mostiště. Nad osadou Cyrilov byl na tomto přívaděči vybudován vodojem. Přebytečná voda, neodebraná úpravnou, je využívána k výrobě elektrické energie pomocí Kaplanovy turbíny o výkonu 400 kW v podzemí hráze přehrady. V roce 1996 proběhla generální rekonstrukce uzávěru přehrady.

První velká sypaná hráz v České republice potřebuje po 45 letech opravu. Foto: Jiří Michlíček

Lihovar bude vyrábět palivo

Krahulov • Kraj podporuje stavbu lihovaru na výrobu bioetanolu, kterou v Krahulově na Třebíčsku plánuje ADW Holding.

„Je pravděpodobné, že takový lihovar sebou ponese i desítky nových pracovních míst,“ vysvětlil hejtman Vysočiny Miloš Vystrčil (ODS). Bioetanol z Krahulova má sloužit jako přísada do pohonných hmot. Hlavní surovinou pro jeho výrobu je krm-

né obilí, které je na Vysočině dostatek. Stát bioetanol osvobozuje od spotřební daně, zejména proto, že se Česká republika zavázala do roku 2010 vyrábět asi šest procent energie z obnovitelných zdrojů. Krahulovský lihovar má ročně vyrobit 40 milionů litrů bioetanolu z 110.000 tun obilí z 25.000 hektarů polí. Stavba má začít v březnu a výroba bude zahájena v prvním pololetí příštího roku.

Konference napomůže dalšímu rozvoji kraje

Účastníci setkání budou moci mluvit i s těmi, kteří byli v Bruselu se svými žádostmi úspěšni

(pokračování ze strany 1)

Ten se stane součástí vyjednávání o podmínkách podpory rozvojových aktivit s Ministerstvem pro místní rozvoj ČR a Evropskou komisí pro programovací období 2007–2013.

**Partnerství pro Vysočinu
2. a 3. března v Jupiter klubu
ve Velkém Meziříčí**

„Vzhledem k předpokládané poměrně vysoké alokaci peněz z Evropských fondů do regionálních operačních programů v příštím programovacím období můžeme takto vytvořeným do-

kumentem výrazně ovlivnit další rozvoj kraje Vysočina,“ vysvětluje velký význam první konferen-
ce a partnerství vůbec náměstkyně hejtmanky pro regionální rozvoj Marie Černá.

Na konferenci bude navazovat tématický seminář o partnerství ve venkovském prostoru. Akce je určena především těm, kteří se chtějí aktivně podílet na rozvoji kraje, v němž žijí, a chtějí pro své záměry získat podporu z fondů EU.

Studenty čeká slavnostní přijetí

Jihlava • První slavnostní imatrikulace čeká studenty Vysoké školy polytechnické 16. března. V březnu začne na jihlavské polytechnice také univerzita třetího věku, která seniorům nabízí obory Pracujeme s počítačem, Historie regionu a Cesta za zdravím.

První veřejná vysoká škola na Vysočině vznikla přeměnou z Vyšší odborné školy. Zatím má připravené obory Finance a řízení a Ekonomika a management. Do budoucna chce ale akreditaci pro strojírenské, zdravotnické a manažerské obory.

Zdravotně postižení budou pracovat v nové chráněné dílně

Kamenice • Výrobní družstvo Horizont otevřelo v Kamenici na Jihlavsku novou chráněnou dílnu. Přesunuje sem provoz ze stávajícího pracoviště ve staré škole, které přestalo vyhovovat bezpečnostním normám. Nový objekt stál 12 milionů korun, 60 procent tvořila státní dotace. V chráněné dílně pracují zdravotně postižení na montáži elektrosoučástek.

Vysočina zdědila nebezpečné skládky

První je na řadě Nový Rychnov ■ Obec a kraj dávají dohromady peníze, aby skládku odstranily

Vysočina • Stará skládka Nový Rychnov, která bezprostředně ohrožuje zdroje pitné vody pro Dolní Cerekev, je momentálně první v pořadí odstraňování starých ekologických zátěží na Vysočině.

„Zpracovává se projekt jejího odstranění a také žádost o státní dotaci a o dotaci z evropských fondů,“ popsal práce krajský radní pro vodní hospodářství Ivo Rohovský (ODS). Samotné odstraňování skládky bude v režii obce Dolní Cerekev, ovšem za předpokladu získání dotace z evropských a tuzemských fondů, která by měla dosáhnout až 85 procent nákladů. Zbývající část by měl uhradit kraj z takzvaného havarijního fondu. To je zvláštní účet, zřízený

právě kvůli odstraňování dlouhodobých ekologických havárií, které spodní vody ohrožují. Ročně na něm musí být 10 milionů korun, které kraj neustále doplňuje z peněz vybraných ze zpoplatnění spodních vod.

Skládka v Novém Rychnově vznikla jako dlouhodobé úložiště galvanických kalů, pesticidů a zbytků barev, které sem v minulosti vyvážely místní podniky. Vysočina eviduje 165 podobných starých ekologických zátěží. „Setkáváme se s tím, že noví vlastníci převzali pozemky bez toho, že by je kdokoliv na ekologickou zátěž upozornil. Stávalo se to například při privatizacích,“ popisuje vznik takových problémů Ivo Rohovský.

NĚKTERÉ ZE STARÝCH EKOLOGICKÝCH ZÁTĚŽÍ NA VYSOČINĚ

Nový Rychnov – Na horách	Pelhřimov
Pozdátky u Třebíče	Třebíč
Svatka – U Marsu	Žďár n.Sáz.
Brtnice – skládka Snaha	Jihlava
Horní Hradec – skládka neutralizačních kalů	Havl. Brod
Proseč u Humpolce	Pelhřimov
Ledeč nad Sázavou – Rašovec	Havl. Brod
Vlčetín – spalovací prostor Popelín	Pelhřimov
Okříšky – Cihelna	Třebíč
Mohelno – Štenkravy	Třebíč
Habry – Za Nedbalkou	Havl. Brod
Ptáčov – uložště kalů	Třebíč
Horní Bobrová – Za Maškovy	Žďár n.Sáz.
Nová Ves u Nového Města – Iom Daříkovec	Žďár n.Sáz.
Polesí u Počátek – skládka galvanických kalů	Pelhřimov
Rouchovany – Ve žlebu	Třebíč
Heroltice u Jihlavy – JIDZ Heroltice	Jihlava

Města v kraji dostala z Evropy miliony

Vysočina • Nové cesty k památkám i průmyslovým zónám, průmyslové zóny samotné, anebo ekologické nakládání s odpady. Tak využije Vysočina více než 100 milionů korun, které získala obce a města z evropského programu Phare 2003.

Se žádostí uspělo všech 16 obecních a městských projektů na opravy přístupových cest

k podnikatelským nebo turistickým cílům. „To je nesmírně potěšující, protože od možnosti a kvality přístupu se velmi odvíjí atraktivita objektů, ať už pro turisty, nebo pro podnikatele,“ komentovala výsledek náměstkyně hejtmanky pro regionální rozvoj Marie Černá (SNK).

Asi 40 milionů získali čtyři uchazeči na zlepšení podnika-

telského prostředí. Chotěboř za ně vybuduje průmyslovou zónu, Želetava, Moravské Budějovice a Velké Meziříčí silnice, které do průmyslových zón vedou.

Dalších 15 milionů putuje do kraje z části programu, která je zaměřena na přeshraniční spolupráci. Část získal kraj na opravy silnic na jižních hranicích našeho regionu, v Náměšti nad Oslavou

je použijí na likvidaci biologických odpadů a na Telčsku na systém k využívání biomasy.

Obce a města uspěly také s 12 projekty na rozvoj turistické infrastruktury. Získaných 60 milionů použijí na turistické značení, přístupové cesty a záchytná parkoviště. Zde byly úspěšně například Dalešice, Hněvkovice, Telč a Třebíč.

Polovina kamionů nedodržela pravidla

Vysočina • Několik stovek zkontrolovaných kamionů a bezmála půl milionu korun vybraných ve správním řízení na pokutách. To je výsledek loňských 174 kontrol na silnicích Vysočiny.

Pracovníci krajského odboru dopravy zjistili mimo jiné i čtyři porušení pravidel při přepravě nebezpečných věcí. Vyhodnotili také 42.655 tachografických kotoučků, takzvaných koleček, a toto množství řadí krajský úřad Vysočiny na jedno z předních míst v republice. Z celkem 691 zkontrolovaných nákladních kamionů jich téměř polovina, přesně

314, nějakým způsobem porušila pravidla, a dopravci tak zaplatili na pokutách 497.000 korun. „Mezi nejčastější porušení zákona patřilo nedodržení denní doby řízení a odpočinku, nedodržení bezpečnostní přestávky a nedoložení záznamů o režimu práce řidiče za uplynulé dny probíhajícího kalendářního týdne a poslední den týdne předcházejícího, které je povinen mít řidič při řízení ve voze,“ vypočítal vedoucí krajského odboru dopravy a silničního hospodářství Ladislav Staněk.

Kromě silničních kontrol také mobilní jednotka Centra služeb pro silniční dopravu zva-

žila na Vysočině 1169 kamionů a zjistila 73 porušení. Letos krajský rozpočet počítá s úpravou dalších čtyř míst pro vážení kamionů. „Mají to být odstavné plochy s rovným povrchem a předepsaným sklonem. Na jejich úpravu počítáme asi s milionem korun,“ řekl krajský radní pro dopravu Václav Kodet a dodal: „Nechceme nikoho zbytečně obtěžovat kontrolami, na druhou stranu nám přetížena auta ničí silnice a je-

jich opravy nás ročně stojí téměř 400 milionů. Dopravci by si měli uvědomit, že to nejsou jen nějaké peníze, které spadly z nebe, ale jejich daně, které bychom mohli místo do oprav věnovat třeba na rozšíření silnic a zvýšení pohodlí řidičů.“

Vysočina zvolí sportovce roku

Vysočina • Už 17. března bude Vysočina znát jméno loňského nejlepšího sportovce z kraje. Třetí ročník ankety Sportovec Vysočiny totiž právě ten den zakončí slavnostní galavečer v KD Ostrov v Havlíčkově Brodě.

O vítězích rozhoduje komise složená ze zástupců kraje Vysočina, členů sportovní komise krajské rady a zástupců médií. Soutěží se v kategoriích Nejlepší zdravotně postižený sportovec, Nejlepší sportovec v kategorii cvičitel – trenér, Nejlepší sportovec Vysočiny v kategorii mlá-

dež, senior a dospělý a Nejlepší sportovní kolektiv kraje Vysočina. Ocenění získá i vítěz čtenářské ankety.

Galavečerem budou provázet moderátoři České televize Vojtěch Bernatský a Petr Svěcený. Hostem večera, na kterém vystoupí kupříkladu duo Těžkéj Pokondr, představí se mistr světa v aerobiku a diváci na něm budou moci zhlédnout skateboardingovou exhibici, bude vítěz paralympiády v Athénách a držitel tří zlatých medailí ze Sydney Roman Musil.

Zimní triatlon vyhráli Kúril a Langová

Z Čechů si vedl nejlépe pátý Pavel Jindra ■ Kvůli sněhu pořadatelé zkrátily cyklistickou část

Nové Město na Moravě • Slovenský reprezentant Patrik Kúril a mistryně Evropy Němka Sigríd Langová zvítězili v letošním druhém závodě Světového poháru v zimním triatlonu, který se uskutečnil 13. února na tratích Zlaté lyže v Novém Městě na Moravě. Podnik byl zároveň veden jako mistrovství republiky.

Z českých reprezentantů si vedl v kategorii mužů nejlépe Pavel Jindra, který skončil pátý. Novoměstský Jiří Žák, závodící za žďárský klub Axiom OrBiTt, jinak nejlepší Čech na lednovém evropském šampionátu, dokončil celkově sedmý – na vítěze ztratil deset minut. Z českých závodníků dojel Žák třetí v pořadí, jenže pak jeden ze soupeřů obvinil z toho, že se občerstvoval na nedovoleném místě, a o medaili v republikovém hodnocení tak přišel. Mezi ženami obsadila čtvrté místo Šárka Grabmüllerová, novoměstská Petra Letenská skončila šestá.

Závodníci čekali v těžkých podmínkách a rozbředlém sněhu sedm kilometrů běhu, 10 kilometrů jízdy na horském kole a na závěr 10 kilometrů běhu na lyžích. Cyklistickou část kvůli extrémně obtížným podmínkám nakonec pořadatelé zkrátily o dva kilometry.

Kúril potvrdil roli jednoho z favoritů, v Novém Městě se mu dařilo, triumfoval zde už vloni při otevřeném mistrovství republiky. O svém jasném vítězství rozhodl už na kole, když prokázal nejlepší fyzickou kondici. Po běhu však vedl český reprezentant Aleš Láník z Jihlavského plaveckého klubu Axis, jenž měl před Kúrilem náskok osm sekund. „V běhu jsem trochu šetřil síly na obtížnou cyklistickou část a tato taktika se mi také vyplatila,“ konstatoval v cíli Kúril.

Na stejnou taktiku vsadila i vítězná Němka Langová v ženském závodě. Ta měla po běhu obsadila druhé místo Šárka Grabmüllerová, novoměstská Petra Letenská skončila šestá.

Vítěz zimního triatlonu Patrik Kúril. Foto: Luboš Pavlíček

suverénně vedla a na běžkách svůj náskok ještě zvýšila. Jihočeška Grabmüllerová spoléhala na rovnoměrné tempo a ve všech třech částech dosáhla shodně čtvrtého času. Petra Letenská chtěla závodníci z Českých Budějovic na domácích tratích porazit, ztrácela na ni však téměř šest minut.

Pelhřimovští šokovali Benátky

Havlíčkův Brod, Pelhřimov • Havlíčkův Brod podle očekávání, Pelhřimov naprosto nečekaně. Dva hokejové celky z regionu prošly prvním kolem play-off druhé ligy.

Brodští Rebelové si poradili poměrem 3:0 na zápasy s pražskou Kobrou, Pelhřimov šokoval

Benátky nad Jizerou, sérii vyhrál 3:1. Na štítě zůstal Žďár nad Sázavou, který vypadl s Jabloncem nad Nisou. Velká Bíteš se do vyřazovacích bojů nekvalifikovala.

Ve druhém kole čekal Havlíčkův Brod Děčín. Pelhřimov čelil vysoce favorizovanému Jiničovu Hradci.

VÝSLEDKY ZIMNÍHO TRIATLONU:

Muži: 1. Kúril (SR) 1:34:31,5; 2. Schrenk (Něm.) –2:08,8; 3. Bauer (Rak.) –2:55,3; 4. Barton (SR) –6:11,0; 5. Jindra –8:22,7; 6. Žilák (oba ČR) –9:43,7.

Ženy: 1. Langová (Něm.) 1:48:05,0; 2. Vlasfeldová (Niz.) –3:48,4; 3. Kalinová (SR) –10:10,1; 4. Grabmüllerová (ČR) –10:49,1; 5. Wasleová (Rak.) –15:12,3; 6. Letenská (ČR) –16:40,1.

NHL nezačne, zpráva nepotěšila Duklu

Jihlava • Už se zdálo, že jihlavští hokejisté do konce základní části extraligy nevyhrají na domácím ledě. Od dřívějších vítězství 5:0 19. října minulého roku nad Kladnem, které se tehdy ještě pyšnilo útočníkem Jaromírem Jágrm, Dukla na Horáckém zimním stadionu nedokázala zvítězit.

Teprve 15. února – po 119 dnech! – se jí to povedlo. Ve 47. kole soutěže Jihlavané šokovali vysokého favorita z Pardubic, jehož porazili brankami Vostřika a Šmardy 2:1.

„Před baráží potřebujeme získat trochu sebevědomí a tohle vítězství nám může hodně pomoci,“ řekl spokojený trenér Dukly Richard Farda, jehož tým už se dlouhé týdny chystá na prolínací soutěž, v níž se mu dávají malé šance...

Jenže den po jihlavském triumfu nad Pardubicemi, jejichž sestavu zdobila esa jako Hejduk, Bulis či Mikeska, přišla z New Yor-

ku zpráva, které se na Vysočině obávali.

Zámořská NHL letos nezačne. Už je to definitivní.

Co to pro Duklu znamená, je jasné: pokud hlavní favorit první ligy, mužstvo Českých Budějovic, dosáhne na baráž, bude v ní čelit Jihlavě s šestici vysoce kvalitních hokejistů působících za mořem.

Za České Budějovice v baráži nastoupí posily ze zámoří

„Pořád jsem věřil, že se NHL rozběhne, ale co se dá dělat, musíme se na baráž připravit co nejlépe, abychom i za tohoto stavu extraligu v Jihlavě udrželi,“ vyslovil se jednatel Dukly Ivan Padělek.

Kdo z jihlavských příznivců viděl v televizi únorové Švédské hokejové hry, tomu muselo zatrnout při pohledu na výkonnost a kvality českobudějovických

forvardů Radka Dvořáka a Václava Prospala, kteří byli hlavními tahouny reprezentace...

Nikde ale není psáno, že České Budějovice play-off první ligy vyhrají. Jakkoli o tom nikdo nepochybuje.

„My se musíme soustředit na náš výkon, na náš způsob hry. Víme, co je naším úkolem – záchrana,“ uvedl Farda. „Uvědomuji si však, že Dukla má slabší kádr než Budějovice,“ přiznal.

Ať už bude čelit jakémukoli sokovi, v březnu se ukáže, zda Jihlava na extraligu má.

Ale jen pár dní poté, co generální komisař NHL Gary Bettman oficiálně zrušil letošní ročník NHL (16. února), se v zámořských médiích objevily zprávy o tom, že se ještě v této sezóně za mořem vrcholná soutěž hrát může. Začalo se proslýchat, že někteří představitelé NHL i hráčské asociace NHLPA se snaží přimět vedení obou stran k dalším jednáním.

V zápase Dukly se Zlímem nebyla o dramatické situaci nouze. Foto: Luboš Pavlíček

Kolektivní sporty: týmy zachraňují ligu

Vysočina • Ligové týmy z Vysočiny nezažívají v kolektivních sportech dobrou sezónu. Naopak, strádají a zhusta se i topí na dně tabulek svých soutěží.

Jen fotbalisté jihlavského FC Vysočina ve druhé lize mohou být s dosavadními výsledky spokojeni. Před jarní částí byli čtvrtí, pouze několik zanedbatelných bodů od postupových příček.

Zato extraligoví hokejisté Dukly Jihlava, kteří se po dlouhých pěti letech vrátili mezi tuzemskou elitu, nebyli schopni čelit konkurenci posílené o hráče z NHL a o udržení

ni v nejvyšší soutěži budou budou muset bojovat v baráži.

A jak jsou na tom ostatní „nejvyšší“ zástupci regionu v dalších populárních sportech?

Basketbal

Muži BK Jihlava budou mít letošnu opravdu hodně práce, aby pro město zachránili druhou basketbalovou ligu.

„Pořád věřím, že to dokážeme, ale už to bude moc, moc těžké,“ prohlásil trenér jihlavského celku Petr Šilhart poté, co jeho svěřenci koncem ledna ztratili dva domácí zápasy se Salskou a Vyšehradem.

Po nich následovaly další tři prohry – a mužstvo se „zapíchlo“ hluboko do dna tabulky.

Ze soutěže sestoupí trojice týmů, které obsadí poslední tři pozice ve skupině o udržení. A Jihlava je největším adeptem pádu do třetí ligy. Aby jej odvrátila, potřebovala by ve zbytku ročníku udělat delší šňůru vítězství. Tu zatím ale v této sezóně ještě nenavázala, potkávala se mnohem častěji s porážkami...

Volejbal

Také odbíjenkárky Sokola Bedřichov musejí účast ve druhé nejvyšší soutěži obhájit v sé-

rii klání o záchranu. V první lize podle očekávání po základní části skupiny A propadly mezi pět týmů bojujících o odvrácení osidné a „rizikové“ baráže. Ta se stane osudem pro nejhorší celek skupiny.

„A naším jediným cílem je samozřejmě nejhorší nebýt,“ pověděl kouč Bedřichova Jan Hodač, jenž si je vědom toho, že v kvalifikaci se soupeři, kteří vyhráli své skupiny druhé ligy, by bylo těžké porazit...

Házená

Muži Nového Veselí si vedli ve skupině Jižní Morava 2. ligu

od začátku velmi dobře: dlouho se drželi na druhém místě. Mezi 10. a 12. kolem však třikrát prohráli a před zimní přestávkou v tabulce klesli na pátou příčku. Přesto mají sezónu rozehranou solidně.

V české skupině 2. ligy žen, která čítá 10 družstev, je Ledč nad Sázavou pátá, Havlíčkův Brod osmý. V druholigové skupině Morava je Velké Meziříčí páté, Dukovany ale tabulku na sedmé pozici uzavírají – v osmi zápasech nezískaly jediný bod...

Florbal

Nejvyšší soutěž hrají v tom-

to ročníku florbalistky Jihlavy i Žďáru nad Sázavou. Dvě kola před koncem základní části ale oba týmy strádaly s velkou ztrátou u dna tabulky. Jihlavský celek visel jen těsně nad ním – na jedenáctém, předposledním místě...

Hokejbal

Jeden z mála kolektivních sportů, který má na Vysočině punc nejvyšší soutěže. Muži SK Jihlava jsou po podzimní části extraligy desátí, na osmou příčku, zajišťující play-off, však ztrácejí jediný bod.